

T.C.
ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
ZİRAAT FAKÜLTESİ
TARIM EKONOMİSİ BÖLÜMÜ

GRUP YAYIM YÖNTEMLERİ

Prof. Dr. Göksel ARMAĞAN

Grup Yayım Yöntemleri

Aynı veya benzer özelliklere/problemlere sahip sınırlı sayıda çiftçiden oluşan gruplara yönelik yayım çalışmalarıdır. Grup yöntemleri yayımcı ile bir grup çiftçinin topluca iletişim kurduğu bir yöntemdir.

- 1.1. Toplantılar
- 1.2. Çiftçi Kursları
- 1.3. Panel
- 1.4. Demonstrasyonlar
- 1.5. Tarla Günleri
- 1.6. Çiftçi Gezileri
- 1.7. Sergiler
- 1.8. Teşvik Müsabakaları

Grup Yayım Yöntemlerinin Avantajları

- Görme, duyma, karşılıklı konuşmanın bir arada olduğu etkili bir yöntemdir.
- Önder çiftçilerin ortaya çıkmalarına ve yetişmelerine olanak verir. Çünkü bu yöntemlerin kullanışı ve uygulamasında çiftçilere aktif rol verilir.
- Yayımcılar için de bir eğitim ortamı sağlar.
- Başarı ile yürütülen grup çalışmaları çiftçilerde tarımsal yayım kuruluşlarına karşı güven duygusu meydana getirir.
- Grup çalışmaları hem tarımsal yayım kuruluşu ve hem de görevlileri için etkili tanııtma araçlarıdır.
- Başarılı grup çalışmaları ile ilgili haberlere basın ve yayım organlarında ilgi gösterirler ve sonuçların duyulmasını kolaylaştırırlar.

Grup Yayın Yöntemlerinin Dezavantajları

- Bu metotların kullanımında yayımcının daha fazla bilgi ve yeteneğe sahip olması gerekir.
- Kitle yayım vasıtalarını kullanılması bu metotlarla yapılacak yayım çalışmalarının etkinliğini artırır. Ancak bunun için yayımcının çok iyi hazırlanması ve bu araçlar hakkında bilgi sahibi olması gerekir.
- Birebir yayıma göre çiftçiler arasındaki uyumsuzluk, kıskançlıkların ortaya çıkması önemli bir sorun olarak başarıyı etkiler.

1. Toplantılar

Toplantılar; bilgi alışverişinde bulunmak, belirli konularda kararlar almak amacıyla yapılan, bir ya da birden fazla eğitim ve öğretim tekniğinin uygulandığı bir grup yayım metodudur.

Tarımsal yayım sürecinde grup yayım metodu olarak değerlendirilebileceğimiz toplantılar şunlardır:

- Kuruluş Toplantıları
- Planlama Toplantıları
- Hizmet İçi Eğitim Toplantıları
- Özel İlgili Grubu Toplantıları
- Köy Toplantıları
- Çiftçi Toplantıları

1. Toplantılar

1.1. Kuruluş Toplantıları

- Belirli bir iş programı üzerinde konuşmak ve kararlar almak amacıyla yapılan toplantılardır.
- Kongre, genel kurul gibi kuruluş toplantılarında, geçmiş yılların faaliyetleri tartışılır ve sonraki yılların faaliyetleri planlanır.

Sivil toplum örgütleri ve tarımsal amaçlı kooperatif yöneticileri ile yaptıkları değerlendirmeler toplantıları, yayım sürecinde kullanılan kuruluş toplantılarına örnek olarak verilebilir.

1. Toplantılar

1.2. Planlama Toplantıları

- Yayın programlarının planlanması ve yapılacak faaliyetlerin belirlenmesi amacıyla düzenlenir.
- Yayın program taslağı enine boyuna tartışılarak, yapılacak işleri belirlenir ve iş bölümü yapılır.

1. Toplantılar

1.3. Hizmet İçi Eğitim Toplantıları

- Aynı kurumda çalışan personelin, belli bir program dahilinde, birbirlerine, uzman oldukları konularda bilgilerini aktardıkları toplantılardır.

1. Toplantılar

1.4. Özel İlgi Grubu Toplantıları:

- Özel bir konuya ilgi duyanların, bilgi alış veriş vey ortak problemlere çözüm aramak amacıyla, bir araya gelerek yaptıkları toplantılardır.

Bir ildeki yumurta tavuğu yetiştiricilerinin, bir araya getirilmesi bu toplantılara örnek olarak verilebilir.

1. Toplantılar

1.5. Çiftçi Toplantıları

-Yayım elemanlarının koordinasyonunda ve önder çiftçilerin liderliğinde; çiftçileri, gençleri, köy kadınlarını bir araya getiren ve onların ortak sorunlarının tartışıldığı toplantılardır.

-Yayım uzmanlarının çiftçilere aktüel bilgileri, kuruluş bilgilerini genel tarımsal bilgileri aktardığı ve çiftçilerin problemlerinin tespit edildiği toplantılardır.

Köy gençlerinin toplantıları, yetişkin çiftçilerin ya da köy kadınlarının ev ekonomisi, beslenme konularındaki toplantıları, bu tip toplantılara örnek gösterilebilir.

1. Toplantılar

1.6. Çiftçi Toplantıları

-Bir veya daha fazla eğitim aracı kullanılarak uygulanan, sözel ağırlıklı bir grup yayım metodudur.

-Tarımsal konulardaki yenilikler birden fazla çiftçiyi ilgilendirdiğinde çiftçi toplantıları yapılır.

Çiftçi toplantıları şu amaçlarla yapılabilir:

- ◆ Belli bir problemi gözden geçirmek, çözümler önermek ve yapılacak işlere karar vermek.
- ◆ Belli bir grubu ilgilendiren konularda (bağcılık, arıcılık vs.) detaylı bilgi vermek ve tartışmak
- ◆ Çiftçilere demokratik bir faaliyete katılma alışkanlığı kazandırmak.
- ◆ Çiftçilere grup içinde düşünme ve konuşma yeteneği kazandırmak.

Çiftçi Toplantılarının Avantajları

- ◆ Kişi kişiye bir konuşma yerine, bir gruba sözle ve destekleyici eğitim materyali ile bilgi verilir.
- ◆ Toplantıda; kişisel tanışma ve karşılıklı güven oluşturulur.
- ◆ Özel ilgi ve problemleri olan gruplara kolayca ulaşılır.
- ◆ Kamuoyunun dikkatini çeken konulara değinilir.
- ◆ Toplantıda verilen bilgilerin grup tarafından benimsenmesi gözlemlenebilir.

Yayımcının Dikkat Etmesi Gereken Hususlar:

- ◆ Toplantının başlangıcında grup üyeleri ve misafirleri selamlamalıdır.
- ◆ Toplantı eğer köyde ise, köy imamı, muhtar, öğretmeni ve diğer ileri gelenlerin de toplantıya katılımını sağlamalıdır.
- ◆ Bilgi ve pratiklerin en iyi nasılı anlatılacağını ve en ilginç nasılı sunulacağını bilmelidir.
- ◆ Toplantıda iyi bir diyalog kurarak, gereksiz, uzatmalı konuşmalar dan kaçınmalıdır.
- ◆ Toplantıda dinleyiciler tarafından zıt fikirler ortaya atılabilir. Bunlar çoğu zaman ikna olmazlar. Toplantıda bu kişileri ikna etmeye uğraşmamalı ve kesinlikle tartışmaya girilmemeli, "sizi ne daha sonra bu konuyu görüşelim", diyerek toplantının havasının bozulmaması sağlanmalı, dikkatler dağıtılmamalıdır.

2.Çiftçi Kursları

- Amacı, çiftçi ailelerine, tarımın her dalında yeni bilgi ve tekniklerin öğretilmesi ve böylece daha kaliteli ve ucuz tarımsal ürün elde etmek, bu ürünleri faydalı şekilde değerlendiren, hayat seviyelerinin yükseltilmesine yardımcı olmaktır.
- Çiftçiler için düzenlenen kurslarla genellikle temel bilgiler verileceği, temel amaç uygulamaya dönük bazı tekniklerin öğretilmesidir. (Örneğin makine ile sağım, meyve ağaçlarının budanması).
- Uzun süreli kursa tabi tutulan çiftçiler, mutlaka sınava alınmalı ve başarılı olanlar ciddi anlamda belgelendirilmelidir.

Kursun Aşamaları

1-Konu Seçimi

- ◆ Bitkisel üretim kursları (Tarla, bağ- bahçe, Çayır- mera vb.)
- ◆ Hayvansal üretim kursları (Büyükbaş, Küçükbaş, Küçük evcil hayvanlar, Su ürünleri vb.)
- ◆ Kooperatifçilik kursları
- ◆ Tarımsal mekanizasyon kursları
- ◆ Ev ekonomisi kursları
- ◆ İhtiyaç duyulan diğer konularda düzenlenecek kurslar

2-Kursiyer Seçimi

- ◆ Bilgi almaya hazır, ön yargılardan uzak, hedef kitle içerisindeki kişilerden seçilmelidir.
- ◆ Hedef grubun örgütlenmesinde etkin kişiler tercih edilmeli.
- ◆ Geleneksel ve sosyal açılarından etkin kişiler tercih edilmeli. Bu insanlar kendi güçleri sayesinde, yayım hizmetlerine yönelen eleştirileri bertaraf ettikleri gibi yayım hizmetleriyle birlikte olmaları halkın bu gibi konulara ilgi duymalarını da sağlar.
- ◆ Tarım dışı meslekleri olan tüccarlar, esnaf, öğretmen, imam, köyde devlet memurları gibi yeni işin uygulanmasında belirli rolleri olanlar gruba dahil edilebilir.
- ◆ Kursiyerler reşit olmalı, kurs konusunda üretici olmalı.
- ◆ Bunların dışında eğitim merkezlerinde düzenlenecek kurslarda mevcut mevzuat dikkate alınarak kursiyer seçimi yapılır.

3-Kurs Yeri Seçimi

- ◆ Kısa süreli kurslarda her kurs kendi köyünü kapsaması. Eğer birkaç köy birlikte düşünülüyorsa ulaşım olarak merkezi konumda ve teknik donanım olarak en iyi durumda olan köy seçilmeli.
- ◆ Köylerdeki okullar ve köy odaları ideal kurs alanlarıdır. Özellikle köy odalarında kurs düzenlenirken bu alanın kesinlikle kurs süresince kursa tahsis sağlanmalı. Kurs süresince başka amaçla kullanılmamalı.
- ◆ Kurs yeri mutlaka kursiyerlerle etkin iletişimi sağlayacak şekilde tasarlanmalı. Kursiyerler, kurs süresince bir eğitim ortamında olduklarını hissetmeli.
- ◆ Köy kahveleri kursa tahsis edilse bile bizim için en son tercih edilen kurs yerleri olmalıdır.
- ◆ Kurs yeri ders araçları yönü ile takviye edilebilmelidir.(Tepegöz, Projeksiyon, uzatma kablosu, tahta vb.)
- ◆ Her kurs için konusuna göre uygulama alanları tahsis edilmelidir.
- ◆ Kısa süreli çiftçi kurslarında yayımcının köylere intikal sorunu, kursiyerlerin konaklama ve ulaşım sorunlarından daha kolay çözülebilir.

Ciftci Kurslarında Dikkat Edilecek Hususlar

- ◆ Köylerde düzenlenen kurslar yarım günden az olmamalı.
- ◆ Kısa süreli kurslarda genelde kursiyerlere izin verilmez, 15 günlük kurs süresi için 1, üç haftalık kurs süresinde 2 ve bir ay ve daha fazla kurs süreleri için 3 gün izin verilebilir.
- ◆ Üç aydan uzun sürecek, yatılı kurslar iki bölüm halinde düşünülebilir. Bölüm aralarında kurs sürecini olumsuz etkilemeyecek bir veya iki hafta ara verilebilir.
- ◆ Kurs ders saatleri 45'er dakika olarak planlanır, aralarda 15 dakika ara verilir ve günlük 6-8 saat arasında ders işlenir. Ders sürecinde uygulama ve teori dengesi gözetilir. Program eğitimin başından sonuna kadar belli bir akıcılıkta düzenlenir.

Ciftci Kurslarında Dikkat Edilecek Hususlar

- ◆ Yatılı kurslar ortalama 25 kişi ile açılır. 10 kişiden aşağı kurs açılmaz. Yatısız köy kurslarında sayının azlığı önemli değildir. Yayım teşkilatının verimli olacağına inandığı her yerde kurs açılabilir.
- ◆ Serbest saatlerde sosyal faaliyetlerle, kursiyerlerin grup olma olgusuna ve sosyal yönden gelişmesine yardım edilir.
- ◆ Eğitim merkezinde düzenlenen yatılı kurslarda, kurs müdürlüğü, kursiyerlerin yemek ve konaklama ihtiyaçlarını karşılar. Prensipten kursiyerlerin kendi masraflarını karşılaması esastır.

3. Panel

Panel; Aynı konu hakkında kısıtlı sayıda (4-8) uzmanın kısa konuşmalar veya tartışma yapmasıdır. Her bir panelist aynı konunun değişik alanlarını sunar. Bir panel belli bir konuda gruba bir seri enformasyon sunar.

Panelin başarısı için:

- ◆ Pannelle ilgili duyurular zamanında yapılmalı, davetiyeler zamanında yerine ulaştırılmalıdır.
- ◆ Pannelle ilgili bastırılan afiş ve pankartlar hedef kitlenin görebileceği yerlere asılmalıdır.
- ◆ Panelin konusuna uygun bir slogan geliştirilmelidir.
- ◆ Panel konusu kesinlikle bölge ve katılımcıların geriye dönük veya ileriye yönelik bir problemi ile ilgili olmalı, bölgeyi ve bölge insanını ilgilendirmelidir.
- ◆ Panel konu başlığı çarpıcı, merak uyandırıcı aynı zamanda konuyla ilgili olmalıdır.
- ◆ Tarımla ilgili bir panele, tarım teşkilatının, konuyla ilgili o bölgedeki en yetkilisinin panelist olması olumlu olarak değerlendirilebilir.

Panelin başarısı için:

- ◆ Panelistlerin bölgeyi tanıyan, o bölgeden yetişen akademisyen veya bürokratlar arasından olması panele ilgiyi artırır.
- ◆ Oturum başkanı panelistler ve katılımcılar tarafından genel kabul gören birisi olmalıdır.
- ◆ Konuşmalar nutuk veya ders havasında geçmemeli, panelistler birbirleri ile sohbet ediyormuş havasında sunumlarını yapmalıdır.
- ◆ Panelistler konudan uzaklaştıklarında ve süreyi aştıklarında başkan bir soru veya girişle sözü diğer paneliste vermelidir.

Panelin başarısı için:

- ◆ Başkan panelin başarısından birinci derecede sorumludur. Paneli ilginç kılabacak bir giriş yapmalı, uzlaştırıcı ve tamamlayıcı bir tavırda olmalıdır.
- ◆ Konuşmacılara ve dinleyicilere 45 dakika süre tanınır, panelin dinamizmi açısından sunuşlardan hemen sonra dinleyicilere soru imkanı verilmelidir.
- ◆ Panelistlere bir plaket veya katılım belgesi verilmesi panelistleri onure eder.
- ◆ Panel diğer grup yayım metotlarından, tarla günü, sergi veya teşvik müsabakası ile sıralı bütünlük içerisinde yapılırsa ilgi daha yoğun olur.

4. Demonstrasyonlar (Gösteriler)

Demonstrasyon, bir işin nasıl yapılacağını, yeni bir ürün veya bir yöntemin nasıl kullanılacağını öğretmek, denenmiş bir yeni liğin o bölgede uygulanabilir olduğunu göstermek, bir hususta karşılaştırma imkanı vererek insanları ikna etmek üzere itina ile hazırlanmış pratiğe ve göze hitap eden tarımsal bir gösteridir.

Demonstrasyonların Amaçları :

- ◆ Bir işin nasıl yapılacağını, yeni bir yöntem veya ürünün nasıl kullanılacağını çiftçilere öğretmek,
- ◆ Bir yöntemin onu kullanmak üzere öğrenen için tatbik edilebilir olduğu hususunda güven sağlamak,
- ◆ Öğrenmede ve bir yöntemin kullanılmasında ilgi çekmek,
- ◆ Bir hususta insanları ikna etmek,
- ◆ Yayımcı ile çiftçiler arasındaki ferdi münasebetleri geliştirmek,
- ◆ Mahalli yaygın ve basında söz etmeye değer başarılı deliller oluşturmak.

Demonstrasyon Cesitleri :

1- Metot Demonstrasyonu: Çiftçiler e, yeni bir tek niğin, bir pratiğin, bir metodu n nasıl olduğu veya nasıl yapılacağı gösterilir.

Örneğin;

- Elma ağaçlarında modifiye lider budama nasıl yapılır?
- Bağlarda yarma aşısı nasıl yapılır?
- Fidan nasıl dikilir?
- Damla sulama yöntemi nasıl kullanılır?
- Biçerdöverin tabla ayarı nasıl yapılır?
- Sırk domateslerde uç-koltuk alma/askıya alma nasıl yapılır?
- Buzağlarda boynuz köreltme işlemi nasıl uygulanır?
- Hayvanlarda dış parazitler mücadele için banyo işlemi nasıl uygulanır? vb.

Metot Demonstrasyonlarının Başarılı Olması İçin Dikkat Edilmesi Gereken Temel Hususlar:

- ◆ Tavsiye edilecek metodun veya pratiğin gerekli olduğuna ve önemine önce yayımcı kendi inancını ve çiftçilerin bunu uygulamaya imkanlarının olduğunu bilmelidir.
- ◆ Yayımcı gösteriyi uygulayacak kişi olarak, uygulanacak metod veya pratik hakkında mümkün olan en fazla bilgiyi edinmelidir.
- ◆ Yayımcı konuyu önce önder çiftçilerle görüşerek onların konuya olan yaklaşımlarını tespit etmeli, gerekiyorsa yardımlarını isteyerek, gösteriyi onların tarla, bahçe veya ahırlarında düzenlemek üzere onları ikna etmelidir.
- ◆ Gösteri için gerek duyulacak malzeme, araç veya ekipman önceden hazırlanmalıdır.
- ◆ Konunun katılanlara sunulması bölümlere ayrılarak yapılmalıdır. Bu hem gösterici hem de katılımcılar (öğrenen kişiler) için kolaylık sağlar.

Metot Demonstrasyonlarının Başarılı Olması İçin Dikkat Edilmesi Gereken Temel Hususlar:

- ◆ Gösteri işlemi daha önceden birkaç kez prova edilmelidir.
- ◆ Gösteri sırasında anlaşılması zor olan bölümler varsa buralarda durmak suretiyle anlaşılıp anlaşılmadığı sorulmalıdır.
- ◆ Gösteriyi bitirirken yapılan işlem özetlenmeli, ihtiyaç duyulan malzeme ve araçlar tekrar söylenmelidir.
- ◆ Gösteriye konu olan uygulamaya, mümkün olan en etkili kitle yayım vasıtaları ile haber şeklinde (gazete, radyo, TV) yayınlanmalıdır.
- ◆ Gösteri yoluyla benimsenilen metodu uygulama sırasında çiftçilerle yardımcı olmak amacıyla zaman zaman yapılacak ziyaretler, hata veya aksaklıkları gidermek için çok yararlı olur.

Demonstrasyon Çesitleri :

2- Sonuç Demonstrasyonu: Sonuç demonstrasyonunun amacı, yeni bir uygulama veya tavsiyenin çiftçilerin yerel şartlarında uygulanabilir olduğunu göstermek ya da eski uygulamaya göre üstün olduğunu kanıtlamaktır. Böylece çiftçilerin yeni uygulamaya hakkında ikna edilmesine ve işletmelerinde uygulamalarının teminine çalışılır.

Sonuç demonstrasyonlarına örnekler:

- ❖ Yabancı ot ilacı uygulanmasının verime etkisi,
- ❖ Farklı sulama yöntemlerinin verime etkisi,
- ❖ Sertifikalı tohumluk kullanımının verime etkisi,
- ❖ Farklı sürüm zamanlarının verime etkisinin karşılaştırılması v.b.

Sonuç Demonstrasyonlarının Başarılı Olması İçin Dikkat Edilmesi Gereken Temel Hususlar:

A. Sonuç demonstrasyonu dikkatli bir şekilde planlanmalıdır

- Yöresel ihtiyaçlar açısından amaçlar belirlenmelidir.
- Gösteri ilgili kişilerle planlanmalıdır.
- Detaylı bir yazılı plan hazırlanmalıdır.
- Gerekli malzeme, alet-ekipman ve kaynakların varlığından emin olmak gerekir.

B. Demonstrasyonun Kurulacağı Çiftçi İsbetli Bir Şekilde Seçilmelidir

- Gönüllüler seçilmeli
- Bağımsız ve dürüst kişileri seçilmeli
- Liderleri seçin
- Temsil eden (uygun) çiftçiler seçilmeli
- Yardıma ihtiyacı olan çiftçiler seçilmeli

C. Demonstrasyonun Detaylı Planı Demonstrasyonun Kurulacağı Çiftçiyle Birlikte Yapılmalıdır

Kontrol amaçlı şu sorular sorulmalıdır:

- Demonstratör çiftçi demonstrasyonun amacını anladı mı?
- Demonstrasyon işleminde kendi rolünü kavradı mı? Bazı kayıtları tutacağını biliyor mu? Diğer çiftçileri demonstrasyonu gezmeye teşvik edecek mi?
- Demonstrasyonda bizim rolümüzü biliyor mu?
- Hangi kayıtların kimin tarafından tutulması gerektiğini biliyor mu?
- Yapılan planlama karşılaştırma kolaylığı bakımından kontrol imkanı veriyor mu?

D. Demonstrasyona dikkatli bir şekilde başlanmalıdır

Demonstrasyon kurma aşamasının başarılı olabilmesi için aşağıdaki soruların cevabı evet olmalıdır:

- Demonstrasyon başladığında orada bulunduk mu?
- Demonstratör çiftçiye gerekli olan malzemeyi teminde yardımcı olduk mu?
- Demonstrasyonu tanıtan ve açıklayan levhalar konuldu mu?
- Kıyaslama için kontrol parselleri veya başka ölçüler tespit edildi mi?
- Demonstrasyona yapılan masraf bir yere kaydedildi mi?
- Demonstrasyona başlarken durum fotoğrafı v.b ile kayıt altına alındı mı?

E. Demonstrasyon Düzenli Bir Şekilde İzlenmelidir

Kontrol sorularının cevapları "evet" olmalıdır.

- Demonstrasyon zaman zaman demonstratör çiftçi tarafından kontrol edildi mi?
- Ziyaret tespit edilen tarihlerde yapıldı mı?
- Demonstrasyon geliştiğçe durum kayıt edildi mi?
- Demonstrasyon kayıtları beklenene uygun mu?

F. Kayıtlar Doğru ve Muntazam Bir Şekilde Tutulmalıdır

Gelecekteki tespitlerde gerçekçi sonuçlara ulaşmayı temin etmek amacıyla demonstrasyon alanları mümkün olduğunca tam bir şekilde ölçülmeli, demonstrasyon alanının sınırları görülebilir bir şekilde belirlenmelidir.

G. Demonstrasyon Sonucu Duyurulmalıdır

Bu bölümde şu kontrol soruları dikkate alınmalıdır.

- Demonstrasyon gezi, tarla günü, toplantı, yazı ve resimlerle tanıtıldı mı?
- Kıyaslama, çiftçileri inandırıcı bir şekilde yapıldı mı?
- Arzu edenlere sonuçlar açıkça izah edildi mi?
- Sonuçları duyururken, daha az masraf, daha çok ürün, zaman ve enerjiden tasarruf v.b. gibi avantajlı durumlar belirtildi mi?
- Duyuru ve yayınlarda demonstrasyonun yeri ve kurulduğu çiftçinin adı belirtildi mi?
- Gösterilen konuyla ilgili olarak hazırlanmış olan basılı yayınlar demonstrasyon sonunda dağıtıldı mı?
- İlgili gruplarının katılımı sağlandı mı? (Basın kuruluşları, kamu görevlileri, sivil toplum örgütü temsilcileri vb.)

H. Demonstrasyon Sonuçları Değerlendirilmelidir

Sonuç değerlendirme soruları:

- Demonstrasyon, tavsiye edilen yeniliğin eskisinden üstün olduğunu veya yeniliğin yöreye uygun olduğunu açıkça ortaya koydu mu?
- Demonstrasyonu tahminen kaç çiftçi izledi? Tahminen kaç tanesi gösterileni benimseyip uygulama arzusu gösterdi?
- Demonstrasyon daha önce uygulanmış mıydı, kaç kez?
- Demonstrasyon gelecek yıl tekrarlanmalı mı?

I. Demonstrasyonlarda başarısının değerlendirilmesi

Bir demonstrasyonun başarısının hızlı bir şekilde tespit edilmesi iki nedenle çok önemlidir:

- Acaba demonstrasyon metot olarak doğru uygulandı mı? Yayımcının uygun metot seçip seçmediğinin tespiti.
- Acaba verilen bilgi çiftçilerde istenen davranış değişikliği meydana getirdi mi? (Demonstrasyonun hedef kitledeki etkisinin değerlendirilmesi)

Sonuç Demontrasyonu Örneği: Buğdayda Ekim Zamanının Verime Etkisi

Problem:

Çiftçilerin pek çoğu eski bir alışkanlıkla sonbahar yağışlarını beklemekte ve yağış sonrası, geç ekim yapmaktadır. Bazı yıllar yağışların çok geç kalması veya uzun süre aralıksız yağması, ekimin kış başına kadar gecikmesine neden olmaktadır. Bu durumda geç kalan ekim, verimi önemli ölçüde azaltmaktadır. Yapılan çalışmalar kuruya yapılan (erken) ekimin, geç ekime göre yüksek verim sağlama da bir üstünlüğü olduğunu ortaya koymuştur.

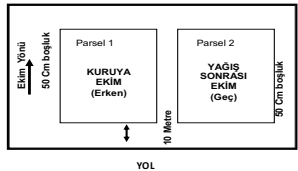
Amaç:

Bu demonstrasyonun amacı, kuruya (erken) ekim ile yağış sonrası (geç) ekimin verim açısından farklılığını göstermektedir.

Uygulama:

Birinci parsel, yani "Kuruya ekim (erken)" parseli, eylül ayının son haftası ile ekimin ilk haftası arasındaki dönemde ekilmelidir. İkinci parsel, yani "Yağış sonrası ekim (geç)" parseli ise kasım ayının ilk haftasından sonra ekilmelidir. Çeşit, tohum miktarı, gübre miktarı ve ekim metodu birinci parselde olduğu gibi uygulanmalı, değiştirilmemelidir.

5. Tarla (İşletme) Günleri

Tarla günleri, yayım sürecinde hedef kitle oluşturulan bir gruba, bir veya birden çok işletmede, demonstrasyon alanında, araştırma kuruluşlarında yeni üretim materyalleri kullandığını göstermek ve kapsamlı bilgi vermek amacıyla kullanılan bir grup yayım metodudur.

Tarla günlerinin klasik mekanı çiftçinin işletmesidir. Tarla günleri mekan olarak ele alındığında işletme günleri olarak da adlandırılabilir.

5. Tarla (İşletme) Günleri

Amaçlar:

- Yenilikleri benimsetmek,
- Yeniliklere çiftçinin ilgisini çekmek,
- Çiftçilere problemlerin çözümü ile ilgili imkan tanımak,
- Hedef kitlenin kişisel gözlem yapmasını sağlamak,
- Başarılı tarım uygulamaları ile ilgili sorular sorulmasına izin vermek, Gayri resmi temasların olabileceği bir ortam oluşturmaktır.

Tarla Günü Düzenlemesinde Dikkat Edilecek Hususlar:

*Tarla Günü'nün İçeriğinin Belirlenmesi:

- Tarla gününde hangi konu ya da yenilik üzerinde durulacaktır?
- Bu konular çiftçi için güncel ve ilginç midir?
- Seçilen konuyla ilgili kurulan bir demonstrasyon var mı?
- Konular belirlenirken çiftçilerle görüşüldü mü?
- Konuların ve yeniliğin etkisi ne vadede görülecektir?
- Seçilen konular yayım servisinin genel hedeflerine uygun mudur?

***Katılımcıların Belirlenmesi:**

- İlgili alanına sahip çiftçilerin seçimi
- Yörede etkili çiftçilerin tarla gününe katılımlarının sağlanması
- Kadınlar ve genç çiftçilerin de çağrılması
- İlk planda yeni yetiştirilen bir hayvan ırkının tanıtımı veya gübre denemelerinin sergilenmesi
- Şartlar uygun ise "hareketli sistem" ile çiftçileri gruplara ayırarak aynı anda farklı istasyonların gezilmesinin sağlanması.

*** İşletmelerin Seçimi:**

Eğer tarla günü bir çiftçinin işletmesinde düzenlenecekse ziyaret edilecek işletme seçiminde işletme sahibinin de özellikleri dikkate alınmalı, işletme sahibi sadece çiftçi olarak örnek bir kişi değil aynı zamanda toplum içerisinde de etkin ve saygı duyulan bir şahıs olmalıdır.

***Tarla Günlerinin Organizasyonu:**

Programlama aşamasında yayımcı tarla gününün organizasyonu ile ilgili her türlü ayrıntıyı düşünmeli ve karşılaşılabilecek sorunlar için alternatif çözümler üretmelidir. Örneğin ulaşım için araç temini, çiftçilerin katılımlarının sağlanması, gerektiğinde yiyecek, içecek temini vb. gibi

***Program Planlaması:**

Arazi uygulamasına geçmeden önce detaylı bir program hazırlanmalıdır. Tarla gününün tamamı için bir program hazırlanır, istasyon faaliyetleri bu program içerisinde detaylı olarak verilir. Pratikteki gereksinimlere göre programın içeriği değiştirilebilir.

***Program Planlaması:**

Arazi uygulamasına geçmeden önce detaylı bir program hazırlanmalıdır. Tarla gününün tamamı için bir program hazırlanır, istasyon faaliyetleri bu program içerisinde detaylı olarak verilir. Pratikteki gereksinimlere göre programın içeriği değiştirilebilir.

Tarla Günleri İle İlgili Zorluklar

- Demonstaryon alanları ile ilgili çok kapsamlı bir hazırlık gereklidir.
- Taşıma ve nakliye sorunları vardır.
- Hizmet götürülecek grubun motive edilmesi zordur ve uzun zaman gerektiren enformasyon işlemlerine ihtiyaç vardır.
- Yayıncının etkileri orta ve uzun süren bir zaman aralığından sonra belirir. Sonuçlarını hemen alamasa da yayıncı kapsamlı bir organizasyon yapmak zorundadır.
- Yayıncıların, bilgili ve bu konuda tecrübe sahibi olmaları gerekir.
- Çevredeki etkin kişilerin tarla günlerine katılmalarının sağlanması gereklidir. Çünkü gösterilecek yeniliğe en önce bunların inanması ve bu yenilikleri uygulamaları gerekir.
- Eğer katılanlar sosyal statü yönünden farklı bir yapı gösteriyorsa, bunların katılacağı ayrı tarla günlerinin yapılması yerinde olur.

Tarla Günleri İle İlgili Zorluklar

- Demonstaryon alanları ile ilgili çok kapsamlı bir hazırlık gereklidir.
- Taşıma ve nakliye sorunları vardır.
- Hizmet götürülecek grubun motive edilmesi zordur ve uzun zaman gerektiren enformasyon işlemlerine ihtiyaç vardır.
- Yayımların etkileri orta ve uzun süren bir zaman aralığından sonra belirir. Sonuçlarını hemen alamasa da yayımlar kapsamlı bir organizasyon yapmak zorundadır.
- Yayımların, bilgili ve bu konuda tecrübe sahibi olmaları gerekir.
- Çevredeki etkin kişilerin tarla günlerine katılmalarının sağlanması gereklidir. Çünkü gösterilecek yeniliğe en önce bunların inanması ve bu yenilikleri uygulamaları gerekir.
- Eğer katılanlar sosyal statü yönünden farklı bir yapı gösteriyorsa, bunların katılacağı ayrı tarla günlerinin yapılması yerinde olur.

6. Çiftçi Gezileri

Geziler, farklı yayım metotlarının kullarıldığı etkili bir grup yayım metodudur. Geziler bir yeniliğin gösterilmesi, tanıtılması amacı ile yapılabildiği gibi, uygulamada ortaya çıkan problemlerin çözümüne katkı sağlamak amacı ile düzenlenebilir. Geziler, grup yayım metotları içerisinde maliyeti en yüksek metottur.

Gezi organizasyonlarında aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulmalıdır:

- Çiftçi gezisinin amacı çok iyi belirlenmeli.
- Yayım sürecinde düzenlenecek çiftçi gezisinin amaçları ve hedefleri iyi belirlenmelidir.
- Geziden önce detaylı bir gezi programı hazırlanmalı.
- Bir yeniliğe ilgi uyandırma veya üretim sürecinde karşılaşılan problemlerin çözümlenmesi amacı ile yapılan çiftçi gezileri homojen gruplarla yapılmalıdır.
- Geziler daha önceki yıllarda kısa mesafeli ve günübirlik işletme ziyaretleri şeklinde planlanırken, gelişen şartlara göre çiftçi gezileri artık uzun süreli(5-7 gün) ve değişik bölgelere planlanmaktadır.

- Gezide, izleyicilere gösterilecek her değişik uygulama durak olarak adlandırılır. Geziye katılanları ayrı birer kamera olarak düşünürsek, her biri her durakta değişik açılardan, değişik pozlar çekmektedirler. Çekilen pozlar birleştirildiğinde yayım sürecinde kullanılan ve bir grup yayım metodu olan çiftçi gezisinin amacı ortaya çıkacaktır.
- Gezilerde grup çok kalabalık tutulmamalı.
- Her 5 çiftçi için gezi grubunda 1 teknik eleman bulundurulmalıdır.
- Özellikle işletmeler arası nakillerde yayım uzmanları tarafından ara tekrarlar ve özetlemeler yapılması verimliliği artıracaktır.
- Gezi süresince grup lideri ve yayım uzmanları bütün katılımcılara eşit mesafede durmalı, çiftçiler arasında kıskançlık duygularını tahrik edici davranışlardan kaçınmalıdır.

- Gezi süresince grup bütünlüğüne özellikle dikkat edilmeli.
- Çiftçilere yolda izlettirilecek görsel öğeler önceden hazırlanmalı ve yayım uzmanları tarafından incelenmelidir.
- Gezilecek işletmeler ve turistik yerler ile ilgili kısa notlar hazırlanmalı ve broşür olarak çiftçilere dağıtılmalı.
- Çiftçi gezisi programlanması aşamasında geziye katılacak çiftçiler mutlaka konu ile ilgili çiftçi toplantısı tertip edilmeli.
- Geziye çıkmadan önce mutlaka olayın finansman yönü çözülmüş olmalıdır.
- İyi bir teknik gezinin olmazsa olmaz koşulu iyi bir araç ve hizmet ekibidir. Araç önceden belirlenmiş ve teknik donanımı yeterli olmalıdır.

- Gezi grubu mümkün olduğunca aynı bölgeden ve aynı üretim konusunda üretim yapan çiftçilerden seçilmeli.
- Gezi süresince mutlaka konu uzmanlarının içinden bir ekip lideri olmalı sevk ve idareyi kontrol etmelidir.
- Gezi programı en az 15 gün öncesinden yapılmalı, ziyaret edilecek yerler, konuşmacılar, konaklanacak ve yemek yenilecek yerler belirlenmelidir.
- Özellikle uzun mesafeli ve uzun süreli çiftçi gezileri çok masraflı faaliyetler olduğundan mutlaka yüksek fayda temin edilmelidir.
- Çiftçi gezisi sadece teknik boyutu ile ele alınmamalı sosyal yön mutlaka göz önünde bulundurulmalı.

7. Sergiler

Sergiler; görme yolu ile bilgi veren, gerçekleri ve ürünleri, figürlerden veya fotoğraflardan faydalanmak sureti ile gösteren bir grup yayım metodudur. Sergilerde konu üzerinde daha detaylı bilgiler verilebilir, izleyicilerin dikkatleri daha uzun süre çekilebilir.

Serginin amacı, sergiyi gezenlerin dikkatini belirli bir konu üzerine çekmek, onların bu konuya ilgilerini artırmak ve onları istenen yönde harekete sevk etmektir.

Sergilerde Ön Hazırlık

- Kim hangi işleri yapacak, kurumlar arası işbirliği gerekiyorsa kurum temsilcileri kim olacak, kimlerin davet edileceği, konuşmacıların kimler olacağı, firmalar katılacaksa firmaların yerlerinin nereler olacağı, gerekiyorsa ikram organizasyonunun nasıl olacağı, ödül verilecekse şekli belirlenmeli ve görevlendirmeler yapılmalıdır.
- Serginin ana fikrine uygun davetiye ve afişler hazırlanmalıdır.
- Aydınlatma düzeninin planlanması yapılmalıdır.
- Güvenlik tedbirlerinin planlanması yapılmalıdır.
- Stantların belirlenmesi ile ilgili çalışma yapılmalıdır.
- Maliyet analizi ve bir bütçe yapılmalıdır.

Sergi Stantlarının Dizaynı

- Bir sergi, okunmaz görülür, bu nedenle yazıdan çok görsel malzeme bulunmalıdır.
- Stantların büyüklüğüne göre malzeme düzenlemesi yapılmalı, stantlar boş kalmamalı, malzemeler üst üste yığılmamalıdır.
- Sergilerde birbirinden kopuk konular yerine tek bir konu veya birbirini tamamlayan konular üzerinde durulmalıdır.
- Yazı kullanılacaksa, kısa özlü ve ilgi çekici yazılara ağırlık verilmelidir.
- Sergi iyi ışıklandırılmalı, özellikle gösterilmek istenen öge üzerine ışık verilebilir.
- Her stantta ihtiyaç kadar rehber görevlendirilmeli.
- Resim ebatları en az 20*25 olmalı ve göz hizasına yerleştirilmelidir.
- Resimler panolar ve duvar kağıtları olanaklar içinde geleneksel değerlere uygun bir biçimde düzenlenmelidir.

Sergi Stantlarının Dizaynı

- Bir sergi, okunmaz görülür, bu nedenle yazıdan çok görsel malzeme bulunmalıdır.
- Stantların büyüklüğüne göre malzeme düzenlemesi yapılmalı, stantlar boş kalmamalı, malzemeler üst üste yığılmamalıdır.
- Sergilerde birbirinden kopuk konular yerine tek bir konu veya birbirini tamamlayan konular üzerinde durulmalıdır.
- Yazı kullanılacaksa, kısa özlü ve ilgi çekici yazılara ağırlık verilmelidir.
- Sergi iyi ışıklandırılmalı, özellikle gösterilmek istenen öge üzerine ışık verilebilir.
- Her stantta ihtiyaç kadar rehber görevlendirilmeli.
- Resim ebatları en az 20*25 olmalı ve göz hizasına yerleştirilmelidir.
- Resimler panolar ve duvar kağıtları olanaklar içinde geleneksel değerlere uygun bir biçimde düzenlenmelidir.

7. Sergiler

Sergiler; görme yolu ile bilgi veren, gerçekleri ve ürünleri, figürlerden veya fotoğraflardan faydalanmak sureti ile gösteren bir grup yayım metodudur. Sergilerde konu üzerinde daha detaylı bilgiler verilebilir, izleyicilerin dikkatleri daha uzun süre çekilebilir.

Serginin amacı, sergiyi gezenlerin dikkatini belirli bir konu üzerine çekmek, onların bu konuya ilgilerini artırmak ve onları istenen yönde harekete sevk etmektir.

8. Teşvik Müsabakaları

Üreticisi ekonomik önemi olan ve piyasada tutulan standart, kaliteli bitkisel ve hayvansal ürünler yetiştirmeye ve bunları değerlendirilme teşvik etmek; yarışmada derece alan çalışan ve gayretli çiftçileri çeşitli şekillerde ödüllendirmek suretiyle yarışmayı izlemeye gelen diğer çiftçileri etkilemek; tarımsal üretimde verim ve kaliteyi arttırmak amacıyla girdi kullanımını teşvik etmek ve yaygınlaştırmak için teşvik müsabakaları tertip edilir.

- Bir grup yayım metodu olan teşvik müsabakaları üç kısım altında incelenir:*
- Tarımsal ürünlerin ödüllendirilmesi ve sergilenmesi
 - Gerçek yarış, örneğin kimin daha iyi sürüm yapacağı, çapa yapacağı gibi müsabakalar.(Uygulama müsabakaları)
 - Bilgi yarışmaları

- Tertip Komitesi:*
Tertip Komitesi heyeti en az üç kişiden oluşur.
- Görevleri:
- Yarışmanın yapılacağı yeri tespit ederek gerekli hazırlıkları ve görevlendirmeleri yapmak,
 - Müsabakalarda verilecek ödüller ve katılım şartlarını belirlemek.
 - Yarışma yerleşim düzenini belirlemek,
 - Yarışmaya başlamadan önce ilgililere yarışmaların amacı, yapılış şekli hakkında gerekli açıklamalarda bulunmak,
 - Jürinin vereceği değerlendirmeye sonucuna göre, derece alanların takdimi ile ödülleri dağıtımını yapmak.
